



RAHANDUSMINISTEERIUM

Eesti seisukohad üldise grupierandi määruse läbivaatamiseks

Kaupo Raag

Riigi osaluspoliitika ja riigiabi valdkonna juht

Oktoober 2025, Tallinn

Taust

- Komisjoni riigiabi üldise grupierandi määrus ehk **GBER** on Euroopa Liidu õigusakt, millega kuulutatakse teatud liiki riigiabi siseturuga kokkusobivaks.
- GBER-is on erinevat liiki abi andmiseks 17 jagu, näiteks regionaalabi, keskkonnakaitseks antav abi, teadus- ja arendustegevuse abi, lairibataristu abi, piirkondlikele lennujaamadele antav abi jne.
- GBER (ega Eesti seisukohad) ei ole kuidagi seotud meetmete finantseerimisega.
- Eestis 2024. a tehtud riigiabi väljamaksetest oli ligikaudu $\frac{3}{4}$ antud GBER-i erinevate artiklite alusel

Taust (jätk)

- 2024. a ametisse astunud Euroopa Komisjon on võtnud üheks eesmärgiks riigiabi reeglite lihtsustamise, mis on seotud EL-i konkurentsivõime tugevdamisega
- GBER uuendamiseks kogutakse infot ja ettepanekuid avaliku konsultatsiooniga, mis toimub küsimustiku vormis (üle 100 küsimuse). Küsimustiku täitmise tähtaeg on 6.10 ehk täna
- Seisukohtade kujundamisel on arvestatud Eesti seisukohtadega Euroopa Liidu ühtse turu tuleviku kohta (heaks kiidetud Vabariigi Valitsuse 16.10.2024 istungil ja Riigikogu Euroopa Liidu asjade komisjoni 4.11.2024. istungil).

Eesti seisukohad #1

- Üldine grupierandi määrus on üldiselt aidanud kaasa majanduskasvu edendamisele, riigiabi reeglite lihtsustamisele ja abi andjate töökoormuse vähendamisele, kuid määrust on vaja veelgi **lihtsustada**, sätteid ühtlustada ning struktuuri muuta

Eesti seisukohad #2

- Fundamentaalselt toetab Eesti lähenemist, et **lihtsustamine** tähendab teksti selgemaks kirjutamist, reeglite, mõistete ja erandite ühtlustamist ning teksti lühendamist.
- Osa liikmesriike toetab ka abisummade ja –osakaalude suurendamist, Eesti seda ei toeta – riigiabi peab jääma sihistatuks, kontrollituks ja vaba turgu mitte ülemäära moonutavaks

Eesti seisukohad #3

- Lisaks GBER-i enda lihtsustamisele tuleb üle vaadata selle kokkupuutekohad teiste õigusaktide ja/või reeglitega
- Eelkõige on vajalik suurem kooskõla struktuuritoetuste reeglitega, aga ka terminoloogia erinevate raamistike ja määruste vahel vajab ühtlustamist.

Eesti seisukohad #4

- Abi andmisel on oluline samm abikõlblike kulude leidmine, mis praeguses regulatsioonis on keerukas ja artikliti erinev
- Vajalik on grupierandi määruse abikõlblike kulude leidmise aluste lihtsustamine

Eesti seisukohad #5

- Seoses muutunud julgeolekuolukorraga teeb Eesti ettepaneku lisada GBER-i eraldi artikkel abimeetmete võimaldamiseks, mis aitavad kaasa kaitsevalmiduse eesmärgi saavutamisele, kui on täidetud teatud lisatingimused

Edasised tegevused

- Eesti täidab küsimustiku tuginedes seisukohtadele. Seisukohtade seletuskiri käsitleb mõnda küsimustiku valdkonda ka spetsiifilisemalt.
- Avaliku konsultatsiooni tulemusel koostab Euroopa Komisjon GBER-i muutmise eelnõu, mis saadetakse omakorda avalikule konsultatsioonile



RAHANDUSMINISTEERIUM

Aitäh!

Küsimused-vastused.

Kaupo Raag

Riigi osaluspoliitika ja riigiabi valdkonnajuht
kaupo.raag@fin.ee

